

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 9.11.2005
KOM(2005) 558 endelig

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Serbien og Montenegro, herunder Kosovo som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999

(forelagt af Kommissionen)
{SEK(2005) 1423}
{SEK(2005) 1428}

BEGRUNDELSE

Det Europæiske Råd gentog på mødet i Thessaloniki den 19. og 20. juni 2003, at det var fast besluttet på fuldt ud og effektivt at støtte det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan. Det tilsluttede sig Rådets konklusioner af 16. juni 2003 om de vestbalkanske lande, herunder bilaget "Thessaloniki-dagsordenen for det vestlige Balkan: På vej mod europæisk integration", der lancerede de europæiske partnerskaber som et middel til at virkeliggøre det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan.

I begyndelsen af 2004 fremlagde Kommissionen sit første partnerskab med Serbien og Montenegro, herunder Kosovo som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999. Det blev vedtaget af Rådet den 14. juni 2004. Kommissionen mener, at dette første partnerskab bør ajourføres på grundlag af konklusionerne i 2005-statusrapporten om Serbien og Montenegro.

Dette fornyede europæiske partnerskab er baseret på bestemmelserne i Rådets forordning (EF) nr. 533/2004 af 22. marts 2004. Det udstikker kort- og mellemfristede prioriteter for landets forberedelser til yderligere integration med Den Europæiske Union. For at leve op til det europæiske partnerskab forventes det, at de kompetente myndigheder i Serbien og Montenegro vil opstille en plan, herunder en tidsplan, for specifikke foranstaltninger, som Serbien og Montenegro har til hensigt at træffe i den henseende. Da Kosovo i øjeblikket er under international interimadministration i medfør af De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244, bør der opstilles en særskilt plan for prioriteterne for Kosovo under ledelse af De Forenede Nationers interimadministration i Kosovo. Fremskridtene med implementeringen af prioriteterne vil løbende blive overvåget af Kommissionen ved hjælp af statusrapporterne og de strukturer, der er etableret som led i stabiliserings- og associeringsprocessen.

Det europæiske partnerskabs prioriteter bør danne grundlag for programmeringen af den finansielle bistand fra Fællesskabet, der fortsat vil blive ydet via de relevante finansielle instrumenter, særlig Rådets forordning (EF) nr. 2666/2000 af 5. december 2000 (CARDS).

Den foreslåede rådsafgørelse har ingen finansielle virkninger. I betragtning af ovenstående opfordrer Kommissionen Rådet til at vedtage vedlagte forslag til Rådets afgørelse.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Serbien og Montenegro, herunder Kosovo som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 533/2004 om etablering af europæiske partnerskaber inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen¹, særlig artikel 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det Europæiske Råd tilsluttede sig indførelsen af de europæiske partnerskaber som et middel til at virkeliggøre det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen.
- (2) Ifølge artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 533/2004 træffer Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen afgørelse om principperne, prioriteterne og betingelserne for de europæiske partnerskaber og om enhver efterfølgende tilpasning af disse.
- (3) Det fremgår også af Rådets forordning (EF) nr. 533/2004, at opfølgningen af gennemførelsen af de europæiske partnerskaber sikres ved hjælp af de mekanismer, der er etableret i forbindelse med stabiliserings- og associeringsprocessen, og ved hjælp af Kommissionens statusrapporter.
- (4) Det første europæiske partnerskab bør ajourføres for at få fastlagt fornyede prioriteter for det videre arbejde på grundlag af konklusionerne i 2005-statusrapporterne om forberedelserne i Serbien og Montenegro og Kosovo som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999 (i det følgende benævnt "Kosovo (UNSCR 1244)") til yderligere integration med Den Europæiske Union.
- (5) For at forberede yderligere integration med Den Europæiske Union bør de kompetente myndigheder i Serbien og Montenegro opstille en plan, herunder en tidsplan, for specifikke foranstaltninger til opfyldelse af dette europæiske partnerskabs prioriteter. Da Kosovo i øjeblikket er under international interimadministration i medfør af

---

¹ EUT L 86 af 24.3.2004, s. 1.

UNSCR 1244, bør der opstilles en særskilt plan for prioriteterne for Kosovo under ledelse af De Forenede Nationers interimsadministration i Kosovo -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

I overensstemmelse med artikel 1 i Rådets forordning (EF) nr. 533/2004 fastlægges principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Serbien og Montenegro, herunder Kosovo (UNSCR 1244), i bilaget til denne afgørelse, som udgør en integrerende del heraf.

Artikel 2

Gennemførelsen af det europæiske partnerskab undersøges inden for rammerne af de mekanismer, der er etableret som led i stabiliserings- og associeringsprocessen, og via Kommissionens statusrapporter.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG

SERBIEN OG MONTENEGRO, HERUNDER KOSOVO: EUROPÆISK PARTNERSKAB 2005

1. INDLEDNING

Det Europæiske Råd tilsluttede sig indførelsen af de europæiske partnerskaber som et middel til at virkeliggøre det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen.

Det første partnerskab med Serbien og Montenegro, herunder Kosovo (UNSCR 1244), blev vedtaget af Rådet den 14. juni 2004. Det bør ajourføres på grundlag af konklusionerne i Kommissionens 2005-statusrapporter for Serbien og Montenegro og Kosovo (UNSCR 1244). Det næste europæiske partnerskab opstiller nye handlingsprioriteter, som er tilpasset de særlige behov og det aktuelle forberedelsesstade, og som vil blive ajourført, når det er nødvendigt. Det europæiske partnerskab udstikker også retningslinjer for finansiel bistand til Serbien og Montenegro, herunder Kosovo (UNSCR 1244).

Det forventes, at de kompetente myndigheder i Serbien og Montenegro opstiller en plan, herunder en tidsplan, for specifikke foranstaltninger til opfyldelse af det europæiske partnerskabs prioriteter. Da Kosovo i øjeblikket er under international interimadministration i medfør af De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244, bør der opstilles en særskilt plan for prioriteterne for Kosovo under ledelse af De Forenede Nationers interimadministration i Kosovo.

2. PRINCIPPER

Stabiliserings- og associeringsprocessen skal fortsat danne grundlag for de vestbalkanske landes tilnærmelse til EU hele vejen indtil deres fremtidige tiltrædelse.

De identificerede hovedprioriteter vedrører evnen til at opfylde de kriterier, som Det Europæiske Råd fastlagde på mødet i København i 1993, og betingelserne for stabiliserings- og associeringsprocessen, navnlig dem, som Rådet fastsatte i sine konklusioner af 29. april 1997 og 21.-22. juni 1999, samt indholdet af sluterklæringen fra Zagreb-topmødet den 24. november 2000 og Thessaloniki-dagsordenen.

3. PRIORITETER

Prioriteterne for dette europæiske partnerskab er udvalgt på grundlag af, at det er realistisk at forvente, at Serbien og Montenegro, herunder Kosovo (UNSCR 1244), kan realisere dem fuldt ud eller i væsentligt omfang inden for de nærmeste år. Der sondres mellem kortfristede prioriteter, som forventes realiseret i løbet af et til to år, og mellemfristede prioriteter, som forventes realiseret i løbet af tre til fire år. Prioriteterne vedrører både lovgivning som sådan og implementering af lovgivning.

I betragtning af, at der er betydelige omkostninger forbundet med at opfylde alle EU's krav, og ligeledes af, at disse krav på nogle områder er meget komplicerede, omfatter partnerskabet på dette stadium ikke alle vigtige opgaver. Der vil i fremtidige partnerskaber blive tale om yderligere prioriteter i tråd med de fremskridt, der gøres i landet.

For de kortfristede prioriteters vedkommende er nøgleprioriteterne identificeret og grupperet sammen i begyndelsen af prioritetslisterne. Den rækkefølge, som nøgleprioriteterne er anført i, er ikke udtryk for en indbyrdes rangorden.

Prioriteterne for Serbien og Montenegro og de særlige prioriteter for Kosovo er anført i vedlagte lister.

4. PROGRAMMERING

Fællesskabets bistand til de vestbalkanske lande inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen ydes ved hjælp af de eksisterende finansielle instrumenter, særlig Rådets forordning (EF) nr. 2666/2000². Denne afgørelse får derfor ingen finansielle virkninger. Serbien og Montenegro, herunder Kosovo (UNSCR 1244), vil have adgang til finansiering fra flerlandeprogrammer og horisontale programmer.

5. BETINGETHED

Fællesskabets bistand til de vestbalkanske lande inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen er betinget af yderligere fremskridt med opfyldelsen af København-kriterierne og fremskridt med virkeliggørelsen af de specifikke prioriteter for dette europæiske partnerskab. Hvis disse betingelser ikke overholdes, har Rådet mulighed for at træffe passende foranstaltninger på grundlag af artikel 5 i Rådets forordning (EF) nr. 2666/2000³. Fællesskabets bistand er ligeledes underlagt de betingelser, som Rådet fastlagde i sine konklusioner af 29. april 1997 og 21.-22. juni 1999, bl.a. hvad angår modtagerens pligt til at gennemføre demokratiske, økonomiske og institutionelle reformer.

6. OVERVÅGNING

Gennemførelsen af det europæiske partnerskab undersøges inden for rammerne af de mekanismer, der er etableret som led i stabiliserings- og associeringsprocessen, herunder Kommissionens årsberetninger.

SERBIEN OG MONTENEGRO⁴

3.1. Prioriteter på kort sigt

Nøgleprioriteter

- Fuldt ud respektere forfatningscharteret og sikre, at statsunionen fungerer effektivt (særlig med hensyn til statsdomstolens kompetence, den måde statsunionens parlament fungerer

---

² EFT L 306 af 7.12.2000, s. 1. Ændret ved forordning (EF) nr. 2415/2001 (EFT L 327 af 12.12.2001, s. 3).

³ Artikel 5 i Rådets forordning 2666/2000:

1. Respekten for de demokratiske principper og retsstaten samt respekten for menneskerettighederne, mindretallenes rettigheder og de grundlæggende frihedsrettigheder udgør et vigtigt element i anvendelsen af denne forordning og er en forhåndsbetingung for at kunne modtage fællesskabsbistand. Hvis disse principper tilsidesættes, kan Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen træffe passende foranstaltninger.

2. Fællesskabsbistanden er ligeledes underlagt de betingelser, Rådet har fastlagt i sine konklusioner af 29. april 1997, bl.a. hvad angår modtagernes pligt til at gennemføre demokratiske, økonomiske og institutionelle reformer.

⁴ Omfatter ikke Kosovo som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244.

på og vedtagelsen af lovgivning om en bæredygtig finansiering af statsunionen); anlægge en konstruktiv tilgang til implementeringen af magtfordelingen mellem statsunionen og republikkerne.

- Gøre en fortsat indsats for at gennemføre reformen af den offentlige administration, herunder lønsystemet for offentligt ansatte, for at sikre gennemsigtighed i ansættelserne, professionalisme og ansvarlighed; især styrke strukturerne for europæisk integration på alle niveauer (også med hensyn til fagministerier og parlamenter) og forbedre samarbejdet mellem dem.
- Målrettet fortsætte reformen af dommerstanden for at sikre dens uafhængighed, professionalisme og effektivitet, navnlig revision af ansættelses- og karrieresystemet, så det baseres på tekniske og faglige kriterier, politisk indflydelse undgås, og dommerstillinger bliver faste stillinger.
- Sikre en effektiv demokratisk kontrol med militæret ved at styrke den parlamentariske kontrol og etablere en gennemsigtig finansforvaltning.
- Sikre fuldt samarbejde med Det Internationale Krigsforbrydertribunal for Det Tidligere Jugoslavien (ICTY).
- Fuldt ud respektere UNSCR 1244 og intensivere dialogen med Pristina. Udvis en konstruktiv tilgang med hensyn til Kosovo.

Politiske krav

DEMOKRATI OG RETSSTAT

Forfatningsspørgsmål

- Revidere republikkernes forfatninger efter europæiske normer.

Valg

- I *Serbien*: Fuldføre reformen af lovgivningen om valg (inklusive valgregister) i tråd med anbefalingerne fra Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder; fuldt ud implementere lovgivningen om finansiering af politiske partier.
- I *Montenegro*: Afpolitiser valgadministrationen i tråd med anbefalingerne fra Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder og etablere gennemsigtige rammer for kampagnefinansiering.

Offentlig administration

- I *Serbien*: Implementere lovgivningen om indførelse af en ombudsmandsinstitution. I *Montenegro*: styrke ombudsmandsinstitutionens administrative kapacitet; sikre en behørig opfølgning af ombudsmandens afgørelser.

Retsvæsen

- I begge *republikker*: Vedtage og implementere lovgivning om obligatorisk grund- og efteruddannelse for dommere, anklagere og andet domstolspersonale og styrke

uddannelsescentre; indlede en rationalisering af domstolssystemet og modernisere sagsbehandlingen, især på det handelsretlige område. Styrke anklagesystemets autonomi, især hvad angår anklagemyndigheden i sager om organiseret kriminalitet. I *Serbien*: styrke anklagemyndigheden for krigsforbrydelser; oprette forvaltningsdomstole og appelinstanser.

Politik for korruptionsbekæmpelse

- I begge *republikker*: Fuldt ud implementere lovgivningen om interessekonflikter.
- I *Serbien*: Vedtage og implementere en samlet strategi for korruptionsbekæmpelse og derefter detaljerede handlingsplaner, bl.a. ved oprettelse af et kompetent implementeringsorgan.
- I *Montenegro*: Implementere strategien for korruptionsbekæmpelse, bl.a. ved oprettelse af et kompetent implementeringsorgan.

MENNESKERETTIGHEDER OG BESKYTTELSE AF MINDRETAL

- Opfylde alle resterende forpligtelser i forbindelse med medlemskabet af Europarådet. Sikre en ensartet, effektiv implementering af disse forpligtelser i hele statsunionen, bl.a. hvad angår den europæiske konvention om menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og den europæiske konvention til forebyggelse af tortur.
- I *begge republikker*: Træffe vidtgående og gennemsigtige foranstaltninger i alle påståede tilfælde af mishandling. Styrke de interne kontroltjenester, der varetager opgaver vedrørende mishandling udøvet af lovhåndhævere.
- I *begge republikker*: Forbedre forholdene i fængslerne, særlig for sårbare grupper såsom ungdomskriminelle; sikre et passende tilsyn med fængselsforholdene for langtidsindsatte og indsatte, der har deltaget i organiseret kriminalitet; sikre yderligere uddannelse af fængselspersonale og forbedring af specialfaciliteter. I *Serbien*: Implementere lovgivning om fuldbyrdelse af strafferetlige domme.
- Vedtage en samlet lovgivning til bekæmpelse af diskrimination.
- I *Serbien*: Håndhæve medielovgivningen. Sikre radio- og tv-rådet reel uafhængighed og sikre medieoperatører en fair og gennemsigtig tildeling af sendefrekvenser. Sikre, at de statsejede radio- og tv-medier snarest fuldt ud omdannes til public service-stationer; fuldføre omdannelsen af Serbiens Radio og TV til et public service-organ efter europæiske normer. Fuldt ud implementere loven om fri adgang til information. I *Montenegro*: Vedtage en lov, der sikrer adgangen til offentlig information. Fortsætte omdannelsen af Montenegros Radio og TV til et public service-organ.
- I *Serbien*: Finansielt og på andre måder fremme udviklingen af civilsamfundets organisationer, bl.a. gennem vedtagelse af loven om foreninger samt lovgivning om udenlandske ngo'ers retsstilling. I *Montenegro*: Vedtage en strategi for samarbejde mellem ngo'er og statslige organer.
- I *Serbien*: Vedtage en passende lovgivning om ejendomsrestitution og sikre, at den fuldt ud implementeres, bl.a. ved løsning af spørgsmålet om (statsejede) byejeendomme. I *Montenegro*: Fuldt ud implementere lovgivningen om ejendomsrestitution.

- Sikre tilstrækkeligt samarbejde mellem *statsunionen* og *republikkerne* og eventuelt også provins- og lokalmyndigheder om lovgivningsgrundlaget for mindretalsrettigheder og beskyttelsen af disse i praksis. Implementere strategierne og handlingsplanerne for integration af romaer, herunder hjemvendte romaer. I *Serbien*: Styrke nationale mindretalsråd. Fremme gode relationer mellem de forskellige etniske grupper, bl.a. ved passende foranstaltninger på uddannelsesområdet. Fremme mindretallenes deltagelse i domstols- og retshåndhævelsesorganer. I *Montenegro*: Vedtage loven om beskyttelse af mindretalsrettigheder.

REGIONALE SPØRGSMÅL OG INTERNATIONALE FORPLIGTELSE

- Fuldt ud respektere Dayton-aftalen.
- Styrke det regionale samarbejde og gode naboforhold. Indgå og implementere aftaler med nabolande, bl.a. om frihandel, grænseoverskridende samarbejde, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, ulovlig handel og smugleri, retsligt samarbejde, grænseforvaltning, miljø, transport og energi.
- Sikre tilstrækkeligt samarbejde mellem *statsunionen* og *republikkerne* om lovgivningsgrundlaget for flygtninges og internt fordrevnes rettigheder og beskyttelsen af disse i praksis. Ophæve alle diskriminerende bestemmelser, navnlig i *Montenegro*, vedrørende arbejdsmarkedet, adgang til ejendomsret, adgang til domstolene og adgang til statsborgerskab; sikre uhindret adgang til sundhedsydelse og personlige dokumenter. Sikre retten til et reelt valg mellem bæredygtig tilbagevenden og integration.

Økonomiske krav

I Serbien:

- Bevare makroøkonomisk stabilitet. Fortsætte med den nødvendige finanspolitiske tilpasning og konsolidering for at bidrage til formindskelse af ubalancerne udadtil og dæmpning af inflationspresset. Fortsat føre en forsigtig pengepolitik sammen med en passende valutakurspolitik. Føre en moderat lønpolitik og undgå lønstigninger i den offentlige sektor ud over produktivitetforbedringerne. Overvåge en hurtig kreditudvidelse og justere tilsynsreglerne. Videreudvikle og gennemføre reformen af pensionssystemet og fortsætte reformen af sygeforsikringsystemet.
- Fortsætte med at bringe den grå økonomi frem i lyset og udvide skattegrundlaget ved indførelse af et system for forvaltning af de offentlige udgifter (finansforvaltning, offentlig intern finanskontrol) og omfattende skattereformer, med færre fritagelser og lavere skatteprocenter, især for arbejde.
- Fremskynde omstruktureringen og privatiseringen af store kollektivt ejede og statsejede virksomheder for at styrke den finansielle og ledelsesmæssige disciplin. Gå videre med konkursprocedurer over for stærkt forgældede, tabsgivende kollektivt ejede selskaber for at mindske de kvasi-fiskale tab. Fremskynde omstruktureringen af store offentligt ejede forsyningselskaber. Sikre, at der afsættes tilstrækkelige budgetmidler til omkostninger i forbindelse med afskedigelser og omstruktureringer.
- Fuldføre reformen af banksektoren, navnlig privatiseringen af statsejede banker. Fortsætte omstruktureringen og privatiseringen af forsikringssektoren.

- Reformere systemet med regulerede og administrerede priser. Især sørge for, at energipriserne tilpasses yderligere hen imod et niveau, der svarer til omkostningerne, og at al eksisterende prisstøtte til fattige forbrugere gradvis erstattes af direkte overførsler.
- Udvikle et stabilt og velfungerende marked for jord og fast ejendom. Forberede en matrikellovgivning.
- Fortsætte med at fremme beskæftigelsen og bekæmpe arbejdsløshed, særlig gennem erhvervsfaglig uddannelse og arbejdsmarkedsreformer, med inddragelse af alle relevante aktører; forbedre de offentlige arbejdsformidlinger og afsætte tilstrækkelige personalemæssige og finansielle ressourcer til implementering af politikken.
- Fortsætte med at foretage de nødvendige tilpasninger af de serbiske handelsordninger for at gøre dem forenelige med de autonome handelsforanstaltninger, WTO-reglerne og den fremtidige stabiliserings- og associeringsaftale (SAA).

I Montenegro:

- Bevare makroøkonomisk stabilitet. Fortsætte med den nødvendige finanspolitiske tilpasning og konsolidering for at mindske ubalancerne udadtil.
- Implementere forvaltningssystemet for de offentlige udgifter.
- Sikre fleksible lønfastsættelsesmekanismer for arbejdsmarkedet. Implementere beskæftigelsesloven, forbedre de offentlige arbejdsformidlinger og afsætte tilstrækkelige personalemæssige og finansielle ressourcer til implementering af politikken.
- Gennemføre den resterende del af prisliberaliseringen. Yderligere tilpasning af energipriserne hen imod et niveau, der dækker omkostningerne, ved implementering af det nye system for fastsættelse af elpriser. Gradvis erstatte al prisstøtte til fattige forbrugere med direkte overførsler.
- Fremskynde omstruktureringen af statsejede virksomheder. Fuldføre privatiseringen af kollektivt ejede virksomheder. Vedtage og implementere loven om forsikringstilsyn.
- Udvikle et stabilt og velfungerende marked for jord og fast ejendom. Vedtage loven om fysisk planlægning og loven om byggejord og sikre, at de implementeres effektivt.
- Fortsætte med at foretage de nødvendige tilpasninger af de montenegrinske handelsordninger for at gøre dem forenelige med de autonome handelsforanstaltninger, WTO-reglerne og den fremtidige stabiliserings- og associeringsaftale (SAA).

Europæiske standarder

DET INDRE MARKED

- Fjerne eksisterende hindringer og undgå nye hindringer for statsunionens fællesmarked. Sikre indenlandske og udenlandske operatører adgang til hele statsunionens marked, hvad angår varer, tjenesteydelser, kapital og personer. Sikre samråd om lovgivning og anvende princippet om gensidig anerkendelse af alle beslutninger, republikkerne træffer om markedsadgang.

Frie varebevægelser

- Fortsætte bestræbelserne på at tilpasse regler og forskrifter om standardisering, certificering, metrologi, akkreditering og overensstemmelsesvurdering til de gældende EU-bestemmelser for at skabe gunstige vilkår for handelen. Begynde at indføre europæiske standarder.
- Oprette et internt system for høring og information om nye tekniske forskrifter forud for vedtagelsen, specielt for foranstaltninger, der har indvirkning på handelen.
- Etablere lovgivningsrammer for og administrativ kapacitet til aktiv forbrugerbeskyttelse i tråd med EU's forbrugerpolitik.

Frie kapitalbevægelser

- Implementere et system med korresponderende konti i forretningsbanker for at sikre frie kapitalbevægelser mellem republikkerne.

Told og beskatning

- Gå videre med at tilpasse toldlovgivningen og –procedurerne til de gældende EU-bestemmelser. Fortsætte moderniseringen af toldadministrationen for at sikre en høj administrativ kapacitet og styrke bekæmpelsen af korrupsion, grænseoverskridende kriminalitet og skatte- og afgiftsunddragelse. Styrke det administrative samarbejde og sikre en stadig overholdelse af forpligtelserne vedrørende gennemførelsen af præferencehandelsforanstaltninger (oprindelse).
- Gå videre med at tilnærme skattelovgivningen til de gældende EU-bestemmelser. Forbedre implementeringen af skattelovgivningen, særlig hvad angår opkrævning og kontrol, for at bekæmpe skattesvig.
- Tilslutte sig principperne i adfærdskodeksen for erhvervsbeskatning og sikre, at nye skattemæssige foranstaltninger er i overensstemmelse med disse principper.

Konkurrence

- Indføre antitrust-ordninger, der gælder for alle konkurrencebegrænsende virkninger. Sikre administrativ kapacitet til en effektiv og uafhængig håndhævelse af disse regler.
- Styrke koordineringen af statsstøtte og skabe fuld gennemsigtighed i statsstøtten som et første skridt hen imod statsstøttekontrol.

Offentlige indkøb

- Indføre konsistente og effektive ordninger for offentlige indkøb i begge republikker. Sikre gennemsigtige procedurer uanset kontrakternes størrelse og ikke-forskelsbehandling af serbiske, montenegrinske og EU-leverandører.

Intellektuel ejendomsret

- Styrke beskyttelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder yderligere ved vedtagelse af de resterende love og forskrifter. Sørge for straffebestemmelser og styrke implementerings- og håndhævelseskapaciteten på dette område, særlig i forbindelse med grænserne.

Statistikker

- I begge *republikker*: Udvikle pålidelige økonomiske statistikker. Revidere og vedtage masterplanen for statistikker med henblik på at forbedre statistikkernes kvalitet og udvide deres anvendelsesområde. Koordinere gennemførelsen af planen mellem republikkerne og med statsunionen. Styrke indsamlingen og bearbejdningen af landbrugsstatistikker i overensstemmelse med EU's normer og metoder; afslutte tilpasningen til HS-nomenklaturen 2000/2002. I *Serbien*: Vedtage lovgivning om statistikker.

SEKTORPOLITIKKER

Industri og SMV

- I begge *republikker*: Gå videre med implementeringen af det europæiske charter for små virksomheder.
- I *Serbien*: Fortsætte med implementeringen af det nye accelererede selskabsregistreringssystem og indføre hurtigere godkendelsesprocedurer. Gå videre med indførelsen af konsekvensanalyser for lovgivningen. Forbedre mulighederne for høring og repræsentation af erhvervslivet. Videreudvikle lokale/regionale virksomhedsstøttestrukturer (klynger, væksthuse, erhvervsparker/teknologiparker).
- I *Montenegro*: Styrke det nyoprettede selvstændige investeringsfremmeagentur. Gå videre med implementeringen af den nationale garantifond. Forbedre mulighederne for høring og repræsentation af erhvervslivet. Øge bestræbelserne på at strømline og accelerere godkendelsessystemerne. Indføre 'stiltiende godkendelse' i godkendelses- og registreringssystemerne. Begynde at indføre konsekvensanalyser for lovgivningen. Forbedre adgangen til finansiering og udvikle virksomhedsstøttestrukturer (klynger, væksthuse, erhvervsparker/teknologiparker).

Landbrug og fiskeri

- I *Serbien*: Fortsat styrke den administrative kapacitet til politikformulering og – implementering. Vedtage og begynde at implementere rammelovgivning om fødevarerikkerhed og dyre- og plantesundhed; opgradere laboratorier og kontroltjenester og kontrollen ved de ydre grænser på veterinær-, plantesundheds- og sundhedsområdet; færdiggøre oprettelsen af et identifikations- og registreringssystem for kvæg.
- I *Montenegro*: Fortsat styrke den administrative kapacitet til politikformulering og -implementering. Implementere veterinærloven (herunder fiskevarer) og styrke veterinær- og plantesundhedslaboratorierne; styrke kontrollen. Øge bestræbelserne på at tilpasse lovgivningen til de gældende EU-bestemmelser på veterinær- og plantesundhedsområdet. Tilpasse systemet for identificering og registrering af kvæg til EU-kravene.

Miljø

- I *Serbien*: Fortsætte med at tilnærme lovgivningen til EU's lovgivning og standarder (luftforurening, affaldsforvaltning og naturbeskyttelse); vedtage og begynde at

implementere den nationale miljøbeskyttelsesstrategi. Styrke den administrative kapacitet, især for institutioner og organer, der er ansvarlige for planlægning, udstedelse af tilladelser, kontrol og overvågning samt projektforvaltning. Udvikle en flerårig plan for finansiering af investeringer. Implementere den vedtagne lovgivning, særlig om miljøvurderinger og industriforurening. Begynde at opføre et anlæg til behandling og sikker deponering af farligt affald.

- I *Montenegro*: Fortsætte med at tilnærme lovgivningen til EU's lovgivning og standarder, særlig rammelovgivningen om miljøbeskyttelse. Implementere og håndhæve den vedtagne lovgivning. Udvikle en samlet miljøbeskyttelsesstrategi (vand, affald, luft). Vedtage arealanvendelsesplanen; vedtage strategien for bæredygtig udvikling og sektorstrategier (integreret kystforvaltning, biodiversitet, klimaændringer). Styrke den administrative kapacitet.

Transportpolitik

- Færdiggøre programmet og fortsætte med at tilpasse luftfartslovgivningen til de gældende EU-bestemmelser med henblik på det fælles europæiske luftfartsområde (ECAA).
- Implementere aftalememorandummet om udvikling af det sydøsteuropæiske regionale net af basale transportforbindelser, herunder transportobservatoriet.
- I *Serbien*: Vedtage og implementere en national transportstrategi (veje, jernbaner, luftfart og vandveje) under hensyntagen til sektorens økonomiske levedygtighed. Implementere jernbaneloven. Færdiggøre masterplanen for sejlads ad indre vandveje.
- I *Montenegro*: Implementere vejtransportloven (herunder etablering af relevante implementeringsstrukturer). Begynde at øremærke tilstrækkelige ressourcer til vedligeholdelse af transportinfrastruktur og institutioner.

Energi

- Begynde at implementere forpligtelserne i henhold til energifællesskabstraktaten.
- I *Serbien*: Fuldt ud implementere energiloven og også sikre, at det uafhængige energiagentur fungerer tilfredsstillende; fortsætte med at foretage miljørevisioner af energianlæg og tage fat på de værste forurenere. Sikre opdeling med henblik på omstrukturering og privatisering. Styrke de nødvendige administrative strukturer. Gå videre med etableringen af et regionalt energimarked (bl.a. ved forbedrede sammenkoblingsmuligheder).
- I *Montenegro*: Færdiggøre og implementere energiudviklingsstrategien, herunder strategien for energieffektivitet; styrke økonomiministeriets administrative kapacitet på energiområdet; opdele og omstrukturere elværkerne. Styrke energistyrelsen. Færdiggøre omstruktureringen og liberaliseringen af det interne energimarked; privatisere og/eller tillade udvikling af offentlige-private partnerskaber i sektoren.

Informationssamfund og medier

- I *Serbien*: Sikre at den elektroniske kommunikationssektor liberaliseres, at reguleringsorganerne er uafhængige og fungerer effektivt, og at den nødvendige lovgivning og politik for sektoren vedtages og implementeres.

- I *Montenegro*: Fremme konkurrence på markedet i kraft af en styrkelse af telekommunikationsagenturet, især ved indførelse af de nødvendige konkurrenceforanstaltninger og fastsættelse af betingelser for samtrafiktakster.

Finanskontrol

- Udvikle en offentlig intern finanskontrolstrategi.

RETFÆRDIGHED, FRIHED OG SIKKERHED

Visum, grænsekontrol, asyl og migration

- Udvikle en *statsunions*-tilgang til integreret grænseforvaltning og sikre en konsistent implementering i *republikkerne* i tråd med det relevante aftalememorandum. Til opfølgning af Ohrid-regionalkonferencen om grænsesikkerhed og –forvaltning i maj 2003, implementere de kortfristede foranstaltninger, regeringen vedtog.
- I *Serbien*: Tage konkrete skridt til at implementere en god praksis vedrørende grænsepoliti; hurtigst muligt fortsætte med at demilitarisere grænsekontrollen under koordinering med statsunionens myndigheder.
- I *Montenegro*: Styrke den civile grænsekontrol yderligere (inklusive træning og udstyr, der er kompatibelt med EU-normer).
- Udvikle en *statsunions*-tilgang til spørgsmål vedrørende visum, asyl og migration i overensstemmelse med forfatningscharteret, bl.a. ved en fuldstændig harmonisering af republikkernes visumordninger. Indføre mekanismer til overvågning af, at denne politik implementeres konsistent i *republikkerne*.
- Vedtage asyllovgivning i begge republikker og fortsætte med at indgå og implementere tilbagetagelsesaftaler. I *Serbien*: Forbedre kapaciteten og infrastrukturen i modtagelsescentret for asylansøgere og flygtninge. I *Montenegro*: Bygge de planlagte modtagelsescentre for asylansøgere og flygtninge.

Pengehvidvask

- I begge *republikker*: Sikre en effektiv implementering af lovgivningen til bekæmpelse af pengehvidvask og styrke de finansielle efterretningsenheder.

Narkotika

- I begge *republikker*: Øge kapaciteten til at bekæmpe narkotikahandel og udvikle og begynde at implementere en national narkotikastrategi på linje med EU's narkotikastrategi.

Politi

- Implementere de aftalte institutionelle rammer for rets- og retshåndhævelsessamarbejde mellem *republikkerne*, bl.a. ved fuldt ud at implementere aftalememorandummet undertegnet af de respektive justits- og indenrigsministerier.
- I *Serbien*: Vedtage loven om politiet for at gøre det professionelt og ansvarligt.

- I *Montenegro*: Implementere lovene om politiet og det nationale sikkerhedsagentur og sikre professionalisme og ansvarlighed.

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme

- Etablere effektive institutionelle mekanismer til myndighedssamarbejde internt i *republikkerne* og formalisere samarbejdet mellem dem.
- I begge *republikker*: Vedtage lovgivning om og udvikle kapacitet til beslaglæggelse af aktiver. Styrke kriminalefterretningssystemet. Vedtage lovgivning om beskyttelse af persondata og tage de nødvendige skridt til forberedelse af indgåelsen af en samarbejdsaftale med Europol. Styrke bekæmpelsen af menneskesmugling og menneskehandel, herunder sikre, at ofre ydes passende bistand og beskyttelse.
- Gøre det internationale samarbejde mere effektivt og implementere de relevante internationale konventioner om terrorisme; forbedre samarbejdet og udvekslingen af information mellem alle grene af sikkerhedstjenesterne og med andre stater; forebygge finansiering og forberedelse af terrorhandlinger.

3.2. Prioriteter på mellemlang sigt

Politiske krav

DEMOKRATI OG RETSSTAT

Offentlig administration

- Yderligere styrke fagministeriernes enheder for europæisk integration og mekanismerne til samarbejde med kontorerne for europæisk integration.
- I *Serbien*: Fuldt ud implementere tjenestemandsløven og loven om den offentlige forvaltning. Implementere foranstaltninger til udvikling af de menneskelige ressourcer i den offentlige sektor. Styrke kapaciteten (politikformulering og tværministeriel koordination) i den offentlige forvaltning på statsligt og lokalt plan; indføre et centraliseret lønsystem. Styrke den økonomiske politikformuleringsproces. Vedtage og implementere en decentraliseringsreform, der sikrer de lokale myndigheders levedygtighed.
- I *Montenegro*: Sikre en stabilisering af myndigheden for forvaltning af menneskelige ressourcer. Styrke politikformuleringsprocessen. Implementere decentraliseringsreform.

Forsvarsreform

- Gå videre med omstruktureringen og reformen af de væbnede styrker, herunder om nødvendigt nedskæring (under hensyntagen til de sociale virkninger), omstilling og privatisering af militære aktiver og forsvarsindustrien samt øget gennemsigtighed og civil kontrol.

Retsvæsen

- I *Serbien*: Tilpasse den nationale strategi for reform af retsvæsenet og den tilhørende handlingsplan, særlig vedrørende dommeres udnævnelse og prøvetid og anklageres uafhængighed. Skabe og implementere et IT-netværk for anklagere på alle niveauer; sikre

fuldbyrdelse af domstolsafgørelser. Yderligere styrke kapaciteten til at behandle krigsforbrydersager hjemme i fuld overensstemmelse med de internationale forpligtelser vedrørende samarbejde med ICTY.

- I *Montenegro*: Sikre, at dommeruddannelsescentret fungerer tilfredsstillende. Implementere IT-strategien for retsvæsenet.

Politik for korruptionsbekæmpelse

- Sikre fuld overholdelse af FN-konventionen om korruptionsbekæmpelse.

MENNESKERETTIGHEDER OG BESKYTTELSE AF MINDRETAL

- Implementere lovgivningen til bekæmpelse af diskrimination.
- Sikre at handicappede børn og børn fra mindretalsgrupper inkluderes i det normale undervisningssystem; reformere børneinstitutionssystemet.
- Fortsætte med at fremme integrationen af mindretal og et godt forhold mellem de etniske grupper.

REGIONALE SPØRGSMÅL OG INTERNATIONALE FORPLIGTELSE

- Lette integrationen for flygtninge, der vælger ikke at vende tilbage. I *Serbien*: Vedtage ny lovgivning om flygtninge; fortsat implementere den nationale strategi. I *Montenegro*: Implementere den nationale strategi for flygtninge som led i en samlet strategi for social inklusion og social integration.

Økonomiske krav

I Serbien:

- Videreføre bæredygtige makroøkonomiske politikker; fortsætte den finanspolitiske tilpasning og konsolidering for yderligere at mindske ubalancerne udadtil og dæmpe inflationspresset. Foretage en prioritering af de offentlige udgifter i de årlige og mellemfristede budgetter; især mindske de kvasi-fiskale tab for statsejede eller kollektivt ejede virksomheder. Fortsat føre en moderat lønpolitik. Gå videre med reformen af pensions- og sygeforsikringssystemerne.
- Forbedre budgetproceduren og finansforvaltningen; styrke opbygningen af kapacitet til budgetforberedelse og –gennemførelse, så det bliver muligt at foretage en prioritering. Forbedre finansforvaltningen på statsligt og lokalt plan.
- Indføre effektive procedurer for opdagelse, behandling og opfølgning af tilfælde af formodet svig og andre uregelmæssigheder i forbindelse med nationale og internationale finansieringsmidler.
- Fortsætte med privatiseringen af store kollektivt ejede og statsejede virksomheder og eventuelt offentligt ejede forsyningsselskaber for at bidrage til at øge den private sektors andel af økonomien.

- Styrke erhvervsklimaet og fremme udviklingen af den private sektor og beskæftigelsen i kraft af konkurrenceprægede markeder, lige konkurrencevilkår og adgang til finansiering ved udvikling af finanssektoren.
- Gøre markedet for jord og fast ejendom mere velfungerende. Vedtage og implementere matrikellovgivning og lovgivning, der giver private mulighed for at eje grundarealer i byerne. Indlede en jordreform med omstrukturering og privatisering af store gårde.
- Fortsætte med de nødvendige reformer for at kunne overholde WTO-reglerne og – forpligtelserne og dermed fremskynde WTO-tiltrædelsesprocessen.
- Begynde at udforme og implementere en integreret forskningspolitik.

I Montenegro:

- Videreføre bæredygtige makroøkonomiske politikker; fortsætte den finanspolitiske tilpasning og konsolidering for yderligere at mindske ubalancerne udadtil. Foretage en prioritering af de offentlige udgifter i den kort- og mellemfristede budgettering; især mindske subsidier og overførsler og lønudgifterne i den offentlige sektor. Til stadighed mindske de samlede offentlige udgifters andel af BNP.
- Forbedre budgetproceduren og finansforvaltningen; styrke opbygningen af kapacitet til budgetforberedelse og –gennemførelse, så det bliver muligt at foretage en prioritering. Forbedre finansforvaltningen på statsligt og lokalt plan.
- Indføre effektive procedurer for opdagelse, behandling og opfølgning af tilfælde af formodet svig og andre uregelmæssigheder i forbindelse med nationale og internationale finansieringsmidler.
- Styrke erhvervsklimaet og fremme udviklingen af den private sektor og beskæftigelsen i kraft af konkurrenceprægede markeder, lige konkurrencevilkår og adgang til finansiering ved udvikling af finanssektoren. Strømline retsprocedurerne i handelssager.
- Fortsætte med de nødvendige reformer for at kunne overholde WTO-reglerne og – forpligtelserne og dermed fremskynde WTO-tiltrædelsesprocessen.
- Begynde at udforme og implementere en integreret forskningspolitik.

Europæiske standarder

DET INDRE MARKED

Frie kapitalbevægelser

- Yderligere liberalisere kort- og mellemfristede kapitalbevægelser i begge *republikker*.

Frie varebevægelser

- Yderligere udvikle standardiseringen, særlig ved indførelse af europæiske standarder. Fortsætte med at gennemføre både den nye og generelle metodes direktiver og den gamle metodes direktiver i den nationale lovgivning. Etablere en struktur for markedstilsyn som krævet efter de gældende EU-bestemmelser.

Told og beskatning

- Sikre en fortsat tilnærmelse af den serbiske og montenegrinske skatte- og toldlovgivning til de gældende EU-bestemmelser og yderligere øge den administrative kapacitet til at implementere toldlovgivningen og bekæmpe korruption, grænseoverskridende kriminalitet og skatteunddragelse.
- Forbedre gennemsigtigheden og udvekslingen af information med EU-medlemsstaterne for at lette håndhævelsen af foranstaltninger, der forebygger skatteundgåelse og skatteunddragelse.

Statistikker

- I begge *republikker*: Udvikle pålidelige økonomiske statistikker. Opbygge institutionel kapacitet til at udarbejde og offentliggøre statistiske basisdata, der er tilpasset europæiske normer for erhvervsstatistikker, arbejdsmarkedsstatistikker og nationalregnskaber.

SEKTORPOLITIKKER

Industri og SMV

- I begge *republikker*: Implementere det europæiske charter for SMV.

Landbrug og fiskeri

- I *Serbien*: Opbygge yderligere administrativ kapacitet til politikformulering og – implementering. Udforme og begynde at implementere en politik for udvikling af landdistrikterne. Fortsætte med at styrke lovgivningen og kontrollen på veterinær-, sundheds-, plantesundheds- og fødevarerikkerhedsområdet, herunder for vinlaboratorier. Forbedre affaldsforvaltningen og mindske landbrugets forurening. Styrke landbrugs- og fødevarermarkedsystemerne, herunder kvalitetskontrol og HACCP; mindske de politiske fordrejninger af landbrugsmarkederne og reformere direktoratet for råvarereserver. Udvide dyreidentifikations- og registreringssystemet til at omfatte flere arter. Forberede et program for opgradering af fødevarerikkerheder, så de opfylder EU-kravene.
- I *Montenegro*: Opbygge yderligere administrativ kapacitet til politikformulering og -implementering. Udforme og begynde at implementere en politik for udvikling af landdistrikterne. Styrke den institutionelle kapacitet på fødevarerikkerhedsområdet. Forberede et program for opgradering af fødevarerikkerheder, så de opfylder EU-kravene. Indlede arbejdet med henblik på identificering af får og geder og registrering af deres bevægelser. Indlede arbejdet med henblik på at sikre en effektiv kontrol af den indenlandske planteproduktion, særlig for produkter omfattet af specifikke EU-krav. Træffe foranstaltninger til at sikre, at fiskeripolitikken i højere grad tilnærmes til EU-normerne, særlig med hensyn til ressourceforvaltning, inspektion og kontrol samt på det markeds- og strukturpolitiske område.

Miljø

- I begge *republikker*: Fortsætte med at implementere og håndhæve en lovgivning, der er tilnærmet til EU-lovgivningen. Fortsat implementere lovgivning om vurdering af virkningerne for miljøet. Ratificere og begynde at implementere Kyoto-protokollen. Sikre

en bæredygtig finansiel ramme for implementeringen af en miljøbeskyttelsespolitik på mellemlang til lang sigt.

- I *Serbien*: Vedtage og begynde at implementere strategier for luftforurening, affaldsforvaltning og naturbeskyttelse. Fortsætte med at implementere den nationale miljøbeskyttelsesstrategi og vandstrategien. Fortsat styrke miljøinstitutionernes og –organernes administrative kapacitet. Begynde at implementere den flerårige plan for finansiering af investeringer. Afslutte opførelsen af et anlæg til behandling og sikker deponering af farligt affald.
- I *Montenegro*: Fortsætte med at tilnærme lovgivningen til EU's lovgivning og standarder, særlig lovgivningen om luftforurening, vand og affald. Begynde at implementere arealanvendelsesplanen og den samlede miljøbeskyttelsesstrategi. Udvikle en samlet miljøbeskyttelsesstrategi (vand, affald, luft). Begynde at implementere strategien for bæredygtig udvikling og sektorstrategier (integreret kystforvaltning, biodiversitet, klimaændringer). Fortsat styrke den administrative kapacitet i fagministerier og organer, der er ansvarlige for miljøplanlægning, tilladelser, kontrol og overvågning samt projektforvaltning.

Transportpolitik

- I begge *republikker*: Styrke kapacitetsopbygningen, herunder vedrørende forberedelse af store investeringsprojekter. Fortsat øremærke tilstrækkelige ressourcer til vedligeholdelse af transportinfrastruktur og institutioner.
- Implementere internationale forpligtelser i henhold til Den Internationale Søfartsorganisations konventioner og forbedre søsikkerhedsforholdene for flåden på baggrund af Paris-aftalememorandummet.

Energi

- I begge *republikker*: Vedtage og implementere en langsigtet strategi for en miljømæssigt bæredygtig energipolitik.
- Fortsætte med at implementere regionale og internationale forpligtelser på dette område med henblik på etablering af et konkurrencedygtigt regionalt energimarked.

Informationssamfund og medier

- I begge *republikker*: Gennemføre de nye EU-rammer for elektronisk kommunikation i den nationale lovgivning og implementere dem. Sikre, at tilsynsmyndighederne er uafhængige og har tilstrækkelige ressourcer og ekspertise. Begynde på tilpasningen til EU-bestemmelserne på det audiovisuelle område.

Finanskontrol

- Udvikle og implementere principperne for decentraliseret forvaltningsansvarlighed og funktionelt uafhængig intern revision i overensstemmelse med de internationalt anerkendte standarder og EU's bedste praksis.
- Styrke den øverste revisionsinstitutions operationelle kapacitet og funktionelle og finansielle uafhængighed.

- Udvikle procedurer og administrativ kapacitet til sikring af en effektiv beskyttelse af EU's finansielle interesser.

RETFÆRDIGHED, FRIHED OG SIKKERHED

Visum, grænsekontrol, asyl og migration

- I begge *republikker*: Udvikle den tekniske infrastruktur og kapaciteten i form af menneskelige ressourcer til at implementere den integrerede grænseforvaltningspolitik, herunder styrke grænsepolitiet og toldvæsenet. Forbedre kontakterne over grænserne med nye grænseovergangssteder. Øge samarbejdet mellem republikkernes instanser for bekæmpelse af menneskehandel og menneskesmugling.

Politi

- I begge *republikker*: Fortsætte omstruktureringen; sikre ansvarlighed; reformere politiuddannelsen; sikre samarbejde mellem retshåndhævelsesorganer.

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme

- I begge *republikker*: Udvikle et effektivt system til beskyttelse af vidner, som også omfatter regionale elementer. Styrke bekæmpelsen af økonomisk og finansiell kriminalitet (herunder pengevidvask og falskmøntneri), svig og korrupsion og forbedre den tilsvarende lovgivning. Lette udstationeringen af forbindelsesofficerer fra EU-medlemsstater i de relevante statsorganer for bekæmpelse af organiseret kriminalitet. Implementere Palermo-konventionen om grænseoverskridende organiseret kriminalitet.
- I *Serbien*: Styrke indenrigsministeriets kapacitet (særlig i direktoratet for organiseret kriminalitet). Udvikle procedurer og kapacitet til udveksling af efterforskningsoplysninger mellem de forskellige organer.
- I *Montenegro*: Øge den administrative og retslige kapacitet til implementering af straffeloven i forbindelse med organiseret kriminalitet. Styrke indenrigsministeriets enhed for bekæmpelse af organiseret kriminalitet og sikre koordinering mellem alle håndhævelsesorganer.

KOSOVO som defineret ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999

3.1. Prioriteter på kort sigt

- For at garantere et sikkert, demokratisk og multietnisk Kosovo er det nødvendigt at fortsætte implementeringen af de standarder for Kosovo, som er stadfæstet af FN's Sikkerhedsråd.
- I den sammenhæng skal der tages fat på følgende prioriteter:

Nøgleprioriteter

- Sikre fuld overholdelse af retsstatsprincipperne og føre en politik, der til enhver tid bekæmper korrupsion, organiseret kriminalitet og økonomisk kriminalitet.
- Sikre demokratisk styring af og offentlige tjenesteydelser til alle befolkningsgrupper i Kosovo ved oprettelse af en professionel, ansvarlig, tilgængelig, repræsentativ og gennemsigtig offentlig administration, der er fri for politisk indblanding.
- Skabe et klima, der fremmer bæredygtig multietnicitet og forsvarlig hjemvenden. Garantere alle befolkningsgrupper respekt, sikkerhed, bevægelsesfrihed og deltagelse. Udtrykkeligt fordømme alle tilkendegivelser af fjendtlighed over for mindretalsgrupper. Energisk retsforfølge al interetnisk kriminalitet.
- Skabe betingelser for investeringer, handel og økonomisk vækst.
- Sikre fuldt samarbejde med FN's Internationale Krigsforbrydertribunal for Det Tidligere Jugoslavien (ICTY).
- Fuldt ud respektere FN's Sikkerhedsråds resolution 1244 (UNSCR 1244) og intensivere en velforberedt dialog med Beograd. Udvis en konstruktiv holdning.

Politiske krav

DEMOKRATI OG RETSSTAT

Provisoriske selvstyreinstitutioner

- Sikre at forsamlingen og dens udvalg og regeringen og kommunerne fuldt ud fungerer effektivt, herunder sikre fuld overholdelse af de respektive forretningsordener og fuld respekt for alle befolkningsgruppers rettigheder og interesser.
- Øge forsamlingens tilsyn med regeringen og forsamlingens ansvarlighed og åbenhed.
- Øge mindretallenes repræsentation i alle institutioner og den offentlige forvaltning på centralt og kommunalt plan.
- Forberede og gennemføre en folke- og boligtælling i fuld overensstemmelse med internationale normer.

Valg

- Afholde frie, retfærdige og gennemsigtige valg. Styrke den uafhængige og multietniske centrale valgkommission med henblik på rettidig afholdelse af valg i 2006.
- Sørge for passende valgsteder, sikkerhed og andre foranstaltninger, så alle befolkningsgrupper kan udøve deres stemmeret. Sørge for, at internt fordrevne og flygtninge kan deltage i valget, selv om deres muligheder for at vende tilbage til Kosovo er begrænsede.

Offentlig administration

- Håndhæve gennemsigtige procedurer for ansættelse, overførsel, bedømmelse, forfremmelse, adfærd og afskedigelse af offentligt ansatte, herunder ansatte i Kosovos beskyttelseskorps (KPC), politiet og retsvæsenet, samt for finansforvaltningen.
- Forbedre kvaliteten af og adgangen til grundlæggende offentlige tjenesteydelser for alle befolkningsgrupper, herunder bidrage til at formindske efterspørgslen efter tjenesteydelser fra parallelstrukturer.
- Udvikle og opretholde effektive og politisk uafhængige uddannelsesinstitutioner for den offentlige forvaltning. Forbedre videreuddannelsen for ledere. Udvikle Kosovos offentlige forvaltningsinstitut til et organ, der kan tilbyde alle offentligt ansatte professionel uddannelse.
- Vedtage loven om nødforvaltning og yderligere forbedre indsatsen, professionalismen og koordineringen i relevante institutioner i Kosovo, herunder KPC, inden for civilbeskyttelse.
- Fremme reformen af det lokale selvstyre under hensyntagen til synspunkterne og interesserne hos alle befolkningsgrupper i Kosovo, herunder tildeling af passende budgetmidler, og øge den administrative kapacitet til at fremme decentraliseringsprocessen.

Retsvæsen

- Sikre effektive og uvildige domstole, der er fri for politisk indflydelse.
- Beskytte vidner.
- Implementere det automatiserede sagsforvaltningssystem for at mindske antallet af ubehandlede sager, særlig inden for den borgerlige ret. Sikre fuldbyrdelse af civilretsafgørelser.
- Yderligere udvikle den juridiske uddannelse og træning, særlig for dommere, anklagere og administrativt personale. Vedtage og implementere loven om Kosovos retsvæseninstitut og omdanne det til en levedygtig institution, der er ansvarlig for uddannelserne inden for retsvæsenet.
- Styrke de kommunale domstole og politiets indsats for at forebygge, straffe og tage fat på ulovlig besættelse, brug og opførelse af fast ejendom.
- Styrke anklageinstitutionen for at sikre, at den lever op til principperne om uafhængighed og upartiskhed.

- Udvikle en politisk uafhængig kapacitet til at varetage beføjelser på området retlige og indre anliggender.

Politik for korruptionsbekæmpelse

- Implementere loven om bekæmpelse af korruption. Oprette organet for bekæmpelse af korruption. Vedtage og implementere planen for bekæmpelse af korruption.

MENNESKERETTIGHEDER OG BESKYTTELSE AF MINDRETAL

- Sikre at der fortsat er en uafhængig og finansielt levedygtig ombudsmandsinstitution og at der tages behørigt hensyn til ombudsmandens anbefalinger.
- Lette og fremme hjemvenden af flygtninge og fordrevne fra alle befolkningsgrupper og afslutte rehabiliteringen af ejendomme, der blev beskadiget eller ødelagt som følge af begivenhederne i marts 2004, herunder historiske og religiøse steder.
- Styrke de administrative strukturer og ansvarlighedsmekanismerne i ministeriet for befolkningsgrupper og hjemvenden. Videreudvikle og implementere den fælles strategiske ramme for befolkningsgrupper og hjemvenden og udvikle kommunale mekanismer til at lette en bæredygtig integration af hjemvendte og eksisterende mindretalsgrupper.
- Vedtage og håndhæve en effektiv lov om officielle sprog og oprette en effektiv mekanisme til overvågning af lovens implementering.
- Lovliggøre uofficielle bosættelser. Finde bæredygtige repatrieringsløsninger for integrering af roma-mindretalsgrupper, der lever under risikofyldte forhold i lejre, og for grupper af internt fordrevne, der opholder sig i uofficielle centre.
- Vedtage loven om bevarelse af kulturarven og etablere administrative mekanismer til at sikre, at den implementeres.
- Vedtage lovgivning om offentlig radio- og tv-udsendelsesvirksomhed og forbud mod injurier. Konsolidere medieselvreguleringssystemet ved oprettelse af den uafhængige mediekommision og sikring af, at presserådet fungerer effektivt, og at presseloven implementeres.
- Etablere passende juridiske rammer for ikke-statslige organisationer og sikre, at de frit kan virke inden for disse rammer.
- Afslutte lovgivningen og foranstaltningerne til beskyttelse af ejendomsrettigheder, særlig vedrørende ejerskab, brugsret og andre rettigheder over bolig- og ikke-boligejendomme, herunder lovgivningsrammer for regulering af byggeri. Harmonisere kommunale regulativer og oprette en mekanisme til effektiv løsning af tvister om erhvervs- og landbrugsejendomme. Bevidstgøre offentligheden om konsekvenserne af ulovligt byggeri.
- Udvikle og implementere en strategi, herunder bæredygtige afløserordninger for bolig- og ejendomsdirektoratet, for at få afgjort alle udestående krav vedrørende boligejendomme.
- Forbedre kvaliteten af uddannelsen på primær- og sekundærtrinet, videregående uddannelser og erhvervsfaglige uddannelser.

- Sikre en effektiv implementering af antidiskriminationsloven.
- Træffe konkrete foranstaltninger til at forebygge og straffe alle former for vold mod kvinder.

REGIONALE SPØRGSMÅL OG INTERNATIONALE FORPLIGTELSER

- Styrke det regionale samarbejde og opbygge gode naboskabsforhold.
- Indgå og implementere frihandelsaftaler i regionen og deltage i alle relevante regionale initiativer, særlig under stabilitetspagten.

Økonomiske krav

- Afslutte privatiseringsprocessen i overensstemmelse med Kosovo-forvaltningsinstituttets tidsplan.
- Afslutte den selskabsmæssige omdannelse af offentligt ejede virksomheder, dvs. elværker, jernbaner, fjernvarmeværker, vandværker og affaldsanlæg. Implementere yderligere omstruktureringsskridt for at forbedre disse selskabers styring, effektivitet og økonomiske bæredygtighed. Yderligere styrke reguleringsrammerne for offentlige forsyningsselskaber og forbedre de uafhængige tilsyns administrative kapacitet.
- Styrke gennemsigtigheden i de offentlige finanser og deres bæredygtighed. Sikre overensstemmelse mellem 2006-budgettet og de konsoliderede mellemfristede udgiftsrammer.
- Opstille og implementere de makroøkonomiske og budgetmæssige prioriteter i snævert samarbejde med IMF.
- Forbedre den finanspolitiske disciplin og kontrollen med de offentlige udgifter. Etablere effektive procedurer for opdagelse, behandling og opfølgning af tilfælde af formodet svig og andre uregelmæssigheder i forbindelse med nationale og internationale finansieringsmidler.
- Fortsætte med at udvikle lovgivningsmæssige og politiske rammer for handelspolitik og handelsrelaterede politikker og sikre forenelighed med EU og WTO. Bekendtgøre og implementere loven om udenrigshandelsvirksomhed.

Europæiske standarder

- Styrke alle institutioners administrative kapacitet til effektivt at undersøge, om politik og lovgivning stemmer overens med EU-kravene, og i særdeleshed styrke de strukturer, der beskæftiger sig med tilnærmelse til EU.

DET INDRE MARKED

Frie varebevægelser

- Forberede den nødvendige lovgivning og etablere infrastrukturen for standardisering, certificering, metrologi, akkreditering og overensstemmelsesvurdering under hensyntagen til komplementariteten med regionen.

- Implementere loven om indenrigshandel.

Frie kapitalbevægelser

- Vedtage passende tilsynskrav og styrke tilsynet i finanssektoren.

Told og beskatning

- Øge toldmyndighedernes kapacitet til at bekæmpe korrupsion og grænseoverskridende kriminalitet. Øge kriminalundersøgelsesenhedens kapacitet.
- Sikre overholdelse af forpligtelserne vedrørende implementering af præferencehandelsforanstaltninger (oprindelse).
- Tilslutte sig principperne i adfærdskodeksen for erhvervsbeskatning og sikre, at nye skattemæssige foranstaltninger er i overensstemmelse med disse principper.

Offentlige indkøb

- Vedtage og effektivt implementere den reviderede lov om offentlige indkøb, herunder de tilhørende gennemførelsesbestemmelser. Indføre effektive revisionsprocedurer.

Intellektuel ejendomsret

- Udforme og implementere lovgivning om beskyttelse af intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder. Opstille en strategi på mellemlang sigt for forbedring af håndhævelsen af disse rettigheder.

Statistikker

- Etablere et indledende sæt pålidelige (nationale) regnskabsstatistikker.

SEKTORPOLITIKKER

Industri og SMV

- Vedtage en strategi på mellemlang sigt for SMV-politikken, herunder oprettelse af SMV-støtteorganet og organet for investeringsfremme. Fortsætte med at implementere det europæiske charter for små virksomheder.
- Vedtage generelle finansielle rapporteringsrammer, der er tilpasset efter forholdene i Kosovo, og som begrænser anvendelsen af IFRS/IAS til virksomheder af offentlig interesse og fuldt ud udnytter undtagelserne i fjerde og syvende selskabsdirektiv.

Landbrug og fiskeri

- Udforme og begynde at implementere en politik for udvikling af landdistrikterne.
- Fortsætte med at tilpasse lovgivningen til de gældende EU-bestemmelser på veterinær- og plantesundhedsområdet.
- Tilpasse systemet for identificering og registrering af kvæg efter EU-kravene.

Miljø

- Forberede vedtagelsen og implementeringen af lovgivning om vurdering af virkningerne for miljøet i overensstemmelse med de gældende EU-bestemmelser.
- Forberede en samlet miljøhandlingsplan, særlig hvad angår folkesundhedsspørgsmål, med henblik på tilnærmelse til de gældende EU-bestemmelser.
- Forberede aktiviteter med henblik på øget bevidstgørelse af offentligheden om og fremme af civilsamfundets deltagelse i miljøspørgsmål.

Transportpolitik

- Implementere aftalememorandummet om udvikling af det sydøsteuropæiske regionale net af basale transportforbindelser, herunder transportobservatoriet.
- Implementere loven om vejtransport. Vedtage en lov om trafikikkerhed og begynde at implementere foranstaltninger på dette område.
- Øge transportplanlægningskapaciteten for at få vedtaget og begynde at implementere transportpolitiske rammer, herunder udvikling af en multimodal transportstrategi på centralt og lokalt plan.
- Fortsætte med at forbedre den datastyrede forvaltning af aktiver til vedligeholdelse og rehabilitering.
- Fortsætte med at tilpasse luftfartslovgivningen til de gældende EU-bestemmelser med henblik på det fælles europæiske luftfartsområde (ECAA).
- Udvikle det civile driftsselskab for Pristinas lufthavn og dets personale og faciliteter for at sikre et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau og en god og ansvarlig ledelse.

Energi

- Begynde at implementere forpligtelserne i henhold til energifællesskabstraktaten. Sikre elselskabets leve- og bæredygtighed, bl.a. ved en betydelig forøgelse af de opkrævede indtægter og forbedring af styringsstrukturene.

Informationssamfund og medier

- Vedtage og begynde at implementere en politik for elektroniske kommunikationsnet og – tjenester for at skabe et stabilt konkurrenceklime og tiltrække udenlandske investorer.

Finanskontrol

- Udvikle en offentlig intern finanskontrolstrategi som grundlag for opfyldelse af anbefalingerne på mellemlang sigt på dette område.

RET FÆRDIGHED, FRIHED OG SIKKERHED

Visum, grænsekontrol, asyl og migration

- Styrke samarbejdet mellem grænseforvaltningsorganer.

Pengevidvask

- Sikre, at finansinformationscentret effektivt løser sin opgave med indsamling og analyse af data i forbindelse med pengevidvask.

Narkotika

- Yderligere styrke den lokale kapacitet i narkotikaundersøgelserafdelingen.

Politi

- Gøre undersøgelserne af kriminalitet mere effektive. Vedtage og implementere lovgivning om oprettelse af Kosovos polititjeneste (KPS) og styrke dens kapacitet med hensyn til undersøgelser og intern kontrol. Styrke ledelsen.
- Sikre at det fremtidige akademi for uddannelse i offentlig sikkerhed bliver en uafhængig og professionel uddannelsesinstitution.

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme

- Yderligere styrke den lokale kapacitet i KPS' direktorat for organiseret kriminalitet. Implementere handlingsplanen for bekæmpelse af menneskehandel og menneskesmugling.

3.2. Prioriteter på mellemlang sigt

Politiske krav

DEMOKRATI OG RETSSTAT

Offentlig administration

- Gå videre med en bæredygtig reform af den offentlige forvaltning under behørig hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger. Forbedre den lokale forvaltnings kapacitet til at yde borgerne i det pågældende område service på en ligelig og effektiv måde.

Retsvæsen

- Udforme og konsolidere et fuldstændigt lovkompleks, der respekterer alle befolkningsgruppers rettigheder og interesser, med udgangspunkt i alle nugældende retskilder i Kosovo.
- Udforme og implementere en samlet strategi for forøgelse af domstolenes uafhængighed og anklagesystemets autonomi.
- Styrke den administrative kapacitet og effektivitet hos domstolene og alle retshåndhævelsesorganer. Sikre et levedygtigt samlet retshjælpssystem. Udvikle en alternativ mekanisme til afgørelse af tvister.
- Forbedre fængselssystemet, særlig hvad angår sikkerhed, kontrol, ledelse, faglig uddannelse og reintegrationsordninger samt forholdene i fængslerne.

MENNESKERETTIGHEDER OG BESKYTTELSE AF MINDRETAL

- Vedtage lovgivning og etablere og respektere mekanismer for beskyttelse af menneskerettigheder og mindretalsrettigheder i overensstemmelse med Europarådets anbefalinger.
- Sikre mindretalsgrupper en bæredygtig eksistens og en ikke-diskriminerende deltagelse i samfundet og træffe konkrete foranstaltninger til at garantere deres sikkerhed og bevægelsesfrihed samt ligelig adgang til offentlige og almene tjenesteydelser.
- Implementere loven om kønnenes ligestilling. Sikre at kvinders rettigheder indgår som et normalt led i alle eksisterende politikker og al lovgivning.
- Udvikle en integreret bevaringspolitik for kulturarven. Aktivt sætte ind på at øge den generelle bevidsthed om og respekt for kulturarven.
- Sikre, at det offentlige radio- og tv-selskab opfylder rollen som public service-organ for alle befolkningsgrupper og på deres respektive sprog. Fremme mindretalsudsendelser og mindretalsmediers bæredygtighed. Sikre lige vilkår for både private og offentlige medier.
- Sikre at matrikelmyndigheden i Kosovo og de kommunale matrikelkontorer giver gennemsigtig og ikke-diskriminerende adgang til fuldstændige ejendomsregistre og er underlagt aktive ansvarlighedsmekanismer.

REGIONALE SPØRGSMÅL OG INTERNATIONALE FORPLIGTELSER

- Yderligere styrke mekanismerne til regionalt og internationalt samarbejde inden for retshåndhævelse, herunder overførsel af mistænkte og dømte og gensidig juridisk bistand til jurisdiktionsområder.

Økonomiske krav

- Lægge grunden til udvikling af en låntagnings- og gældsforvaltningskapacitet.
- Undersøge mulige garantimekanismer med henblik på tiltrækning af udenlandske investeringer, navnlig i samarbejde med det multilaterale investeringsgarantiorgan.
- Forbedre skattesystemet og styrke skatteforvaltningens kapacitet til at øge skatteopkrævningen.
- Udvikle fleksible sociale politikker for at fremme beskæftigelsen og den sociale samhørighed og bekæmpe fattigdom og social udelukkelse.
- Udvikle banksektorens kapacitet til at tilbyde banktjenesteydelser og langfristet finansiering på et konkurrencepræget grundlag. Sikre et pålideligt og effektivt tilsyn med bank-, forsikrings- og pensionsinstitutioner.
- Fremme opstillingen af en mellemfristet udviklingsstrategi og –plan, der er kædet sammen med sektorstrategier, tilgodeser en formindskelse af fattigdommen og er afstemt efter udgiftsrammen på mellemlang sigt og programmet for offentlige investeringer.

Europæiske standarder

DET INDRE MARKED

Frie varebevægelser

- Begynde at gennemføre den nye og generelle metodes direktiver og den gamle metodes direktiver i den nationale lovgivning.
- Fortsætte med at indføre europæiske standarder (EN).
- Etablere en markedsovervågningsstruktur.

Told og beskatning

- Fortsætte med at tilnærme skatte- og toldlovgivningen til de gældende EU-bestemmelser og yderligere øge den administrative kapacitet til at håndhæve lovgivningen og bekæmpe korruption, grænseoverskridende kriminalitet og skatteunddragelse.

Offentlige indkøb

- Sikre at reglerne for offentlige indkøb effektivt overholdes af de kontraherende myndigheder og organer på alle niveauer, bl.a. ved udvikling af operationelle værktøjer, uddannelse og styrkelse af den administrative kapacitet.

Intellektuel ejendomsret

- Fortsætte med at styrke håndhævelsen af intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med strategien på mellemlang sigt.

Statistikker

- Øge indsatsen for at etablere et pålideligt statistisk system.

SEKTORPOLITIKKER

Industri og SMV

- Fortsætte med at implementere det europæiske charter for SMV og SMV-strategien på mellemlang sigt.
- Gå videre med en gradvis tilpasning af selskabsretten, herunder de finansielle rapporteringsstandarder.

Landbrug og fiskeri

- Udvikle en politik og en reguleringsramme for en levedygtig jordreform. Støtte beskyttelsen af landbrugsjord mod uplanlagt byudvikling.
- Indlede indsatsen vedrørende identificering af får og geder og registrering af deres bevægelser.
- Forberede et program for opgradering af fødevarerforarbejdningsvirksomheder.
- Indlede indsatsen for en effektiv kontrol af den indenlandske planteproduktion, særlig for produkter omfattet af specifikke EU-krav.

Miljø

- Vedtage og implementere miljøhandlingsplanen med henblik på tilnærmelse til de gældende EU-bestemmelser.
- Implementere og støtte aktiviteter, der har til formål at øge offentlighedens bevidsthed om og civilsamfundets deltagelse i miljøspørgsmål.

Transportpolitik

- Fortsætte med at implementere aftalememorandummet om udvikling af det sydøsteuropæiske regionale net af basale transportforbindelser.

Energi

- Udvikle lovgivnings- og reguleringsrammer til fremme af offentlige-private partnerskaber og blandede investeringer i elsektoren i tråd med konklusionerne af undersøgelsen om fremme af investeringerne.

Informationssamfund og medier

- Implementere lovgivningen om elektroniske kommunikationsnet og –tjenester og styrke den uafhængige tilsynsmyndigheds stilling.

Finanskontrol

- Med koordinering fra finansministeriet udvikle og implementere principperne om decentraliseret forvaltningsansvarlighed og funktionelt uafhængig intern revision i overensstemmelse med internationale standarder og EU's bedste praksis i kraft af en sammenhængende lovgivning og en tilstrækkelig administrativ kapacitet.
- Styrke den øverste revisionsinstitutions operationelle kapacitet og funktionelle og finansielle uafhængighed.

RETFÆRDIGHED, FRIHED OG SIKKERHED

Narkotika

- Udforme og implementere effektiv lovgivning og effektive strategier til bekæmpelse af narkotikahandel og narkotikamisbrug.

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme

- Udforme og implementere en samlet strategi til bekæmpelse af organiseret kriminalitet, økonomisk kriminalitet og terrorisme. Styrke den lokale kapacitet til at undersøge organiseret kriminalitet. Styrke retsvæsenets kapacitet til at forfølge og behandle sager om organiseret og økonomisk kriminalitet.
- Udvikle en våbenindsamlingsstrategi og færdiggøre og håndhæve lovgivning vedrørende håndskydevåben.